

...

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 6.Pf.20.206/2025/6.

A felperes:

felperes

felperes címe1.

A felperes képviselője:

Dr. Fridman Róbert Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Fridman Róbert ügyvéd)

jogi képviselő címe

Az alperes:

alperes

alperes címe

Az alperes képviselője:

Dr. Riedler Richárd Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Riedler Richárd ügyvéd)

alperesi jogi képviselő címe

A per tárgya: kölcsön visszafizetése

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 29.P.23.053/2023/66. számú ítélet

A fellebbezést benyújtó fél: felperes (68. sorszám alatt)

Ítélet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 3.175.000 (hárommillió-százhetvenötezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] A felperes a végleges keresete szerint a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (továbbiakban: Ptk.) 6:383. §-a, 6:138. §-a, 6:153. §-a és 6:154. §-a alapján 360.000 euró és elsődlegesen annak 2017. március 21. napjától a kifizetés napjáig évi 3 % ügyleti kamata, valamint 2022. október 22. napjától a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes az Európai Központi Bank által meghatározott alapkamat 1/3-ával megegyező késedelmi kamat, másodlagosan 2022. október 1. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes a jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

[2] A felperes állítása szerint – az alperes letelepedési kötvényprogramban való részvételének a biztosítása érdekében – a 2017. március 20-án írásban kötött szerződés alapján 360.000 euró kölcsönt nyújtott évi 3 % ügyleti kamat kikötése mellett az alperesnek, úgy, hogy a kölcsön összegét 2017. március 21-én a cég1 Limited részére utalta át. A felperes előadta, hogy a szerződés aláírására úgy került sor, hogy a applikáció neve applikáción keresztül megküldött, az alperes által aláírt szerződést ügyvéd1 ügyvéd irodájában kinyomtatták, azt aláírta, majd beszkenelve visszaküldték az alperes számára. A szerződést néhány héten belül a felperes címe otthonában írásban megerősítették. Az alperes a kölcsön visszafizetésével késedelembe esett, mert nem teljesített a szerződésben megállapított 2022. október 21. napi határidőig. A felperes a másodlagos kereseti kérelmét arra alapította, hogy

2017. március 20-án ő, a férje és ügyvéd1 ügyvéd az ügyvéd irodájában telefonon egyeztetett az alperessel a kölcsön feltételeiről, aminek eredményeként közöttük szóban – az írásbelivel egyező tartalommal – a létrejött a szerződés.

[3] Az alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Vitatta, hogy 2017. március 20-án kölcsönszerződést kötött a felperessel. Tagadta, hogy az írásbeli szerződésen található aláírás tőle származik. Állította, hogy a felperes megbízottként, nem pedig hitelezőként teljesítette a banki átutalást, az átutalt összeg a saját, nem pedig a felperes tulajdona volt, azt korábban a felperes házastársának adta át készpénzben a letelepedési kötvényprogramban való részvételének ellenértékeként.

[4] Az elsőfokú bíróság az ítéletével a keresetet elutasította, és a felperest az alperes javára 8.744.864 forint perköltség megfizetésére kötelezte.

[5] Az ítéletének indokolásában kiemelte, hogy a felperes az állítása szerint 2017. március 17-én létrejött szerződés alapján kérte az alperes kötelezését szerződés teljesítésére. A szerződésben foglalt kikötések alapján a magyar bíróság joghatóságát, a szerződéses kötelezettségekre pedig a magyar jog alkalmazását tekintette irányadónak az Európai Parlament és a Tanács 1215/2012/EU rendelete (2012. december 12.) a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló rendelet (Brüsszel Ia. rendelet) 25. cikk 1. bekezdése, valamint az Európai Parlament és a Tanács 593/2008/EK rendelete (2008. június 17.) (Róma I.) 3. cikk (1) bekezdése alapján. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 265. § (1) bekezdése alapján a perben a felperes kötelezettsége volt annak a bizonyítása, hogy a kölcsönszerződés írásban létrejött a peres felek között a felperes által állított időpontban és tartalommal, és a felperes az alperes rendelkezésére bocsátotta a kölcsön összegét. Az elsőfokú bíróság a perben kirendelt igazságügyi írásszakértő véleménye alapján megállapította, hogy a kölcsönszerződésen az alperes neve felett található szignó nem az alperes kezétől származik, ezért egyszerű magánokiratként nem bizonyítja sem a kölcsönszerződés létrejöttét, sem annak tartalmát.

[6] Az volt az álláspontja, hogy a további bizonyítékok Pp. 279. § (1) bekezdése szerinti értékelése alapján sem lehetett megállapítani az írásbeli vagy szóbeli kölcsönszerződés létrejöttét a peres felek között. A felperes nem bizonyította, hogy a felek egymás közt alkalmazták volna a applikáció neve applikációt, sem azt, hogy a kölcsönszerződést az alperes vagy az alperes által megbízott ügyvéd szerkesztette. A felperes nem bizonyította az általa állított telefonbeszélgetések tényét és tartalmát, illetve hogy a kölcsön összege egyáltalán a rendelkezésére állt. Álláspontja szerint a 2016. december 22-én történt pénzáttalalás nem hozható összefüggésbe kölcsönnel, mert semmi nem támasztja alá azt, hogy a felek megkezdték az egyeztetést 3 hónappal a szerződéskötés előtt. Ezzel kapcsolatban hangsúlyozta, hogy a felperes maga is azt állította, hogy az alperes arra hivatkozással kérte a kölcsönt, hogy csak pár napja van a kötvényprogramban való részvételhez szükséges pénz utalására. Az okiratok szerint a felperes az átutalt 400.000 euróból 365.000 eurót 2016. december 27-én egyéb érdekelt2 számlájára utalt, ezért az a pénz

nem lehetett a kölcsön forrása. ügyvéd1 tanúvallomása kizárólag azt a tényt bizonyította, hogy a felperes férje megmutatta a tanúnak a szerződéstervezetet, a tanú azonban nem erősítette meg a felperesnek azt az állítását, hogy a neki bemutatott szerződést az alperes már aláírta, sem azt, hogy a applikáció neve applikáción keresztül a felperes visszakapta az alperes által aláírt szerződést, sem pedig azt, hogy a felek telefonon egyeztettek előtte a szerződés részleteiről. Az elsőfokú bíróság okfejtése szerint a felperes házastársának, egyéb érdekelt-nak a tanúvallomása azért nem volt alkalmas a kölcsönszerződés létrejöttének a bizonyítására, mert több vonatkozásban ellentétben állt a felperes előadásával is. Úgy foglalt állást, hogy a cég1 Ltd. részére 2017. március 21-én történt banki átutaláson feltüntetett közlemény (206584/2017. alperes/kölcsön) önmagában sem a kölcsönszerződés létrejöttének, sem a kölcsönszerződés felperesi teljesítésének a bizonyítására nem volt alkalmas.

[7] Az elsőfokú ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a másodlagos kereseti kérelmének a teljesítését, másodlagosan a Pp. 381. §-a alapján az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte.

[8] A felperes fellebbezése szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítékok téves értékelése alapján hozta meg a döntését. Hivatkozott arra, hogy egyéb érdekelt-nak a tanúvallomása alkalmas a peres felek közötti szóbeli kölcsönszerződés létrejöttének és tartalmának a bizonyítására, ugyanis a tanú a házastársa, akivel a Ptk. 4:37. § (2) bekezdése szerinti vagyonszövetségben él, ezért a tanú a tudtával és a hozzájárulásával megállapodhatott az alperessel kölcsön nyújtásában. Az volt az álláspontja, hogy a banki átutalási igazolás bizonyította a kölcsönnek a részéről történt teljesítését. Érvelése szerint ügyvéd1 ügyvéd tanúvallomása legalább annak az igazolására alkalmas, hogy tárgyalásokat folytatott az alperessel a letelepedési kölcsönhöz szükséges 360.000 euró kölcsön folyósításáról. Az elsőfokú bíróság részéről abszurd a kölcsön jogügylet tárgyában létrejött megállapodás hiányának a megállapítása, különös figyelemmel az alperes érdekében és javára történt átutalási igazolására, valamint arra, hogy az alperes a tranzakció eredményeként letelepedési kötvényhez jutott. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság megsértette a Ptk. 6:61. §-át azzal, hogy a figyelmen kívül hagyta a visszterhesség vélelmére való hivatkozását. Kifejtette, hogy a banki átutalásban feltüntetett jogcím kölcsön volt, kölcsön esetében pedig a Ptk. 6:8. §-ába foglalt értelmezési szabály alapján kizárt az ajándékozási szándék. Hivatkozott arra, hogy szerződési akarat nem kizárólag írásbeli szerződéssel, hanem a felek magatartásával is igazolható, a házastársa pedig tanúként igazolta, hogy a peres felek akaratmegegyezése arra irányult, hogy az alperes meghatározott feltételek mellett visszafizesse az átutalt összeget. Állította, hogy a visszafizetési határidő a letelepedési kötvények visszafizetési határidejéhez igazodott. Előadta, hogy letelepedési kötvényprogramban való részvételből neki semmilyen haszna nem származott, ebből eredően nem gazdagodott jogalap nélkül, ellenben a bizonyítékok alapján a felek közötti konszenzus eredményeként bekövetkezett a kölcsön folyósítása. Az elsőfokú bíróság az ítéletével megsértette a Ptk. 6:383. §-át is, mert nem kötelezte a kölcsön visszafizetésére az alperest, holott az alperes 5 év elteltével visszakapta a pénzt a cég1 Ltd-től.

[9] Álláspontja szerint abszurd bizonyítatlannak tekinteni a hiteles banki kivonattal szemben, hogy a rendelkezésére állt kölcsön összege. Kifejtette, hogy az önkényesen a terhére

rótt többletbizonyítási teher az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében megfogalmazott tisztességes eljárás követelményébe ütközik. Érvelése szerint, ha a bíróság nem fogadja el azt a tényt, hogy a bankszámlán lévő pénz a számlatulajdonosé, az az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tulajdonhoz való jogot, a bizonyítási teher megfordítása az ártatlanság vélelmének Alaptörvény XXVIII. cikk (2) bekezdésében megfogalmazott elvét sérti, a bankszámlán lévő pénz fedezetként való elfogadásának a tagadása pedig ellentétes a Ptk. alapelveivel is. A másodlagos fellebbezési kérelme indokaként a per eldöntéséhez szükséges tényállás feltáratlanságára és az ahhoz szükséges további bizonyításra hivatkozott.

[10] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

[11] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében rámutatott, hogy az elsőfokú ítélet elsődleges kereseti kérelmet elutasító rendelkezése az arra vonatkozó indokolással együtt első fokon jogerőre emelkedett. Ennek eredményeként véglegesen elbírált tény, hogy a felek között írásbeli kölcsönszerződés nem jött létre. Az volt az álláspontja, hogy a másodlagos keresettel összefüggésben megállapított tényállás a lefolytatott bizonyítás eredményével összhangban áll, és az elsőfokú bíróság döntése érdemben helyes. Hivatkozott arra, hogy a bizonyítékok nem támasztották alá a felperes keresetváltoztatásait és az azok alapjául szolgáló kereseti tényállításait. Hangsúlyozta, hogy ügyvéd1 tanúvallomása szerint a felperes állításával ellentétben maga a felperes nem kereste fel az ügyvédet, hanem csak a felperes házastársa járt az ügyvédnél. A tanú cáfolta továbbá az adósként már aláírt szerződés bemutatását, valamint a telefonon előtte történt egyeztetést. Kiemelte, hogy a felperes férjének a tanúvallomása szerint - a felperes állításával ellentétben - a szerződést először a felperes írta alá, és az utalás napján nem állt rendelkezésre az alperes által aláírt szerződés. Ha pedig a bizonyítékok szerint 2017. március 17-én nem küldött aláírt tervezetet elektronikusan a felperesnek, a tervezetet március 20-án nem írta alá, és március 20-án a felperes az ügyvédi irodában nem volt jelen, akkor nem hívhatták fel onnan, és szóban sem állapodhattak meg vele az alá nem írt kölcsönszerződéssel azonos tartalommal.

[12] Hivatkozott arra, hogy az írásbelivel azonos tartalmú szóbeli kölcsönszerződés létrejötte a Ptk. 6:63. § (1) bekezdésében, 6:64. § (1) bekezdésében és 6:66 §-ában meghatározott feltételei hiányoztak, a felperesnek nem is volt ezekre a feltételekre kiterjedő tényállítása. Érvelése szerint azonos tartalmú szóbeli és írásbeli kölcsönszerződés esetén a két szerződésen alapuló kereseti kérelem nem térhetett volna el egymástól. Álláspontja szerint a felperes részben valótlán nyilatkozott tett az állítólagos kölcsönösszeg forrására nézve, részben célzatosan elhallgatta a való tényeket, ezért helytálló az a megállapítás, hogy önhibájából nem tett eleget a bizonyítási kötelezettségének. Előadta, hogy az elsőfokú ítélet meghozatalát követően szerzett tudomást arról, hogy a felperes férje egy települési járásbíróság előtt még 2016-ban pert indított házastársi vagyonközösség megosztása iránt, ezért a fellebbezésnek a háztartási közös vagyon fennállására vonatkozó állítása is valótlán. Egyebekben fenntartotta minden korábbi nyilatkozatát és bizonyítási indítványát, az elévülési kifogására is kiterjedően. Arra az esetre, ha a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság anyagi pervezetését nem találná megfelelőnek, és őt tekintené bármely tényállítás tekintetében bizonyításra köteles félnek, indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 369. § (4) bekezdése alapján végezze el az álláspontja szerint helyes anyagi pervezetést.

[13] Fellebbezés hiányában a Pp. 358. § (5) bekezdése alapján jogerőre emelkedett az elsőfokú ítéletnek a felperes 3 % ügyleti kamat, továbbá a Ptk. 6:48. § (2) bekezdésében meghatározott mértékű késedelmi kamat megfizetése iránti keresetét elutasító rendelkezése. A fellebbezés alapján a Fővárosi Ítéltáblának a Pp. 370. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint gyakorolt felülbírálati jogkörében eljárva abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy létrejött-e a peres felek között a felperes által állított szóbeli kölcsönszerződés, ami megalapozhatná a felperes másodlagos kereseti kérelmének a teljesítését.

[14] A fellebbezés nem megalapozott.

[15] Az elsőfokú bíróság a döntése során helyesen indult ki abból, hogy a Pp. 265. § (1) bekezdése alapján a felperes érdekében állt annak a bizonyítása, hogy az alperessel szóban kölcsönszerződést kötött, és a felperes érdekében állt a szóban létrejött kölcsönszerződés tartalmának a bizonyítása is. Ezért a perben a felperest terhelte a szóbeli kölcsönszerződés létrejöttének és a szerződés tartalmának a bizonyítása.

[16] A Ptk. 6:63. § (1) bekezdése kimondja, hogy a szerződés a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezésével jön létre. A Ptk. 6:63. § (2) bekezdése szerint a szerződés létrejöttéhez a feleknek a lényeges és a bármelyikük által lényegesnek minősített kérdésekben való megállapodása szükséges.

[17] A Ptk. 6:11. § (1) bekezdése értelmében törvény eltérő rendelkezése hiányában más személy – képviselő – útján is lehet jognyilatkozatot tenni, amelynek egyik formája a Ptk. 6:15. §-ában meghatározott ügyleti képviselet (meghatalmazás).

[18] Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok helyes értékelése alapján jutott arra a következtetésre, hogy a felperes nem bizonyította a peres felek kölcsönszerződés megkötésére irányuló kölcsönös és egybehangzó akaratnyilatkozatát. A felperesnek a perben nem volt olyan állítása, hogy személyesen ő állapodott meg szóban az alperessel a kölcsönszerződés megkötésében és tartalmában, és nem volt olyan állítása sem, hogy a házastársa az ő meghatalmazott képviselőjeként járt el az alperessel folytatott tárgyalásai során, illetve hogy a képviseleti jog nélkül eljáró házastársának az eljárását a Ptk. 6:14. § (1) bekezdése szerint utólag jóváhagyta, ami alapvetően kizárta, hogy a házastársa és az alperes közötti szóbeli megbeszélések a peres felek között kölcsönszerződés létrejöttét eredményezzék.

[19] A felperesnek az írásbelivel megegyező tartalmú kölcsönszerződésben való megállapodásra vonatkozó előadását ügyvéd1 és a felperes házastársának a tanúvallomása alapján sem lehetett bizonyítottnak tekinteni. ügyvéd1 nem erősítette meg a felperesnek az

alperes által aláírt szerződés létre, a felperes ügyvédi irodában való megjelenésére és az alperessel az ügyvéd jelenlétében telefonon történt megbeszélésre vonatkozó előadását. A felperes házastársának a felperes jelenlétében az alperessel telefonon folytatott megbeszélésekre vonatkozó vallomását azért nem lehetett a kölcsönszerződés létrejöttét kétséget kizáróan alátámasztó bizonyítéknak tekinteni, mert a tanú vallomása – mind a megbeszéléseik, mind a szerződés aláírása tekintetében – eltérő volt a felperes előadásától. A felperes házastársa tanúvallomásának az értékelése és az egyéb bizonyítékokkal való egybevetése során jelentőséget kellett tulajdonítani annak, hogy a felperes által állított kölcsön összegét ténylegesen a felperes házastársa biztosította, ennek következtében érdekelt a visszafizetésében, és semmiképpen nem lehetett érdektelen tanúnak tekinteni.

[20] A felek egybehangzó akaratnyilvánításának és a kölcsönszerződés lényeges tartalmi elemeinek a bizonyítása nélkül önmagában a banki átutalási bizonylaton az összegnek a felperes részéről egyoldalúan kölcsönként való feltüntetése és az alperes nevének a megjelölése a visszterhesség vélelmére tekintettel sem tette lehetővé – különösen az írásbelivel megegyező tartalmú – kölcsönszerződés létrejöttének a megállapítását. Az utalásra ugyanis nem az alperes részére, hanem a felperes előadása szerint is csupán az alperes érdekében került sor, és az a kölcsönszerződéstől eltérő egyéb más jogviszony alapján is történhetett. Ezért az elsőfokú bíróság a Pp. 265. § (1) bekezdése alapján helyesen vonta le a felperes terhére a bizonyítás sikertelenségének a következményét.

[21] A felperesnek nem volt olyan, az elsőfokú bíróság által mellőzött bizonyítási indítványa, amely az elrendelése esetén alkalmas lehetett volna a peres felek közötti szóbeli megállapodás létrejöttének a bizonyítására, ez pedig kizárta a felperes másodlagos, Pp. 381. §-a alapján az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése iránti fellebbezési kérelmének a teljesítését.

[22] A kifejtettek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[23] A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján az alperes áfát tartalmazó ügyvédi munkadíjából álló másodfokú perköltségének a megfizetésére kötelezte. A Fővárosi Ítéltábla az alperest képviselő ügyvéd megbízás alapján felszámított munkadíjának az összegét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (2) bekezdése alapján mérsékelte, mert azt a fellebbezési ellenkérelem előterjesztésében és a fellebbezési tárgyaláson való megjelenésben kimerülő képviseleti tevékenység munkaigényéhez képest eltúlzottnak találta.

Budapest, 2025. július 1.

Dr. Lente Sándor s.k.

a tanács elnöke

Dr. Csóka István s.k.

előadó bíró

Dr. Virág Csaba s.k.

bíró